

## ЛІТЕРАТУРА

1. Божко Л. Д. Культурний туризм як важливий чинник соціально-культурного розвитку регіонів України / Л. Д. Божко // *Культура України*. – 2011. – Вип. 32 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://tourlib.net/statti\\_ukr/bozhko.htm](http://tourlib.net/statti_ukr/bozhko.htm).
2. Квартальнов В. А. Туризм: учебник / В. А. Квартальнов. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 320 с.
3. Орлова М. Л. Ресурси етнічного туризму регіону: суспільно-географічна оцінка (на матеріалах Одеської області): дис....канд. геогр. наук: 11.00.02 / М. Л. Орлова. – Одеса, 2009. – 251 с.
4. Щербань Ю. В. Стан і розвиток етнічного туризму в Україні / Ю. В. Щербань // *Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи*: [Текст]: зб. матер. II Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених (Львів, 25–26 квітня 2012 р.) / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський інститут економіки і туризму. – Львів: ЛІЕТ, 2012. – 263 с. – С. 114–119.

УДК 339.13.01:338.48

## СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ГОТЕЛЬНОЇ МЕРЕЖІ «MARRIOTT»

**Шикіна О. В., к.е.н, доцент,**  
*доцент кафедри туристичного та готельно ресторанного бізнесу*  
*Одеський національний економічний університет*

Сучасна готельна мережа Marriott – це міжнародна компанія на ринку готельних послуг, що включає більше 6 333 готелів, розташованих в США і 126 інших країнах, з номерним фондом більше 1 195 141 номерів (табл. 1).

**Таблиця 1 – Показники міжнародної готельної мережі Marriott у 2017 році**

| № | Назва показника                        | Місце | Кількість |
|---|----------------------------------------|-------|-----------|
| 1 | Номерний фонд                          | 1     | 1 195 141 |
| 2 | Кількість готелів                      | 4     | 6 333     |
| 3 | Кількість готелів за франшизою         | 6     | 4 400     |
| 4 | Кількістю готелів в прямому управлінні | 4     | 1 949     |
| 5 | Розповсюдження по країнах світу        | 1     | 127       |

Становлення мережі було довгим процесом, що почався 20 травня 1927 р. Віллард Марріотт щойно переїхав до Вашингтона і відкрив разом з дружиною та другом кафе «A&W Root Beer». Восени 1937 р. Віллард Марріотт звернув увагу, що в його закладі біля нині неіснуючого аеродрому Гувер в Вашингтоні багато клієнтів перед посадкою в літак роблять однакові замовлення «з собою» – сендвічі та каву. Ідея розпочати продавати їжу на борті літака швидко прийшла у голову Вілларда.

У 1957 р. подружжя відкрило найбільший мотель в світі на 365 номерів Twin-Bridges Marriott Motor Hotel. Всі номери були обладнані кондиціонером, телефоном, радіо і телевізором. Новий бізнес швидко пішов угору,

що в подальшому дозволило компанії поступово відкриватися і в інших країнах. У 1969 р. відкрився готель під назвою Paradiso в Акапулько Мексика. У 1975 р. був відкритий новий готель в Амстердамі. В наступні роки компанія бурхливо розвивалася: купувалися невеликі мережеві об'єкти в сфері торгівлі та послуг, відкривалися нові готелі, ґрунтувалися нові бренди.

У 1980 р. з'явилися плани освоїти сегмент дешевих готелів. В результаті вже через два роки була впроваджена концепція Courtyard by Marriott, що перевернула уявлення американців про те, якими мають бути економічні готелі для мандрівників. Рішення створити мережу економічних готелів Courtyard стало зворотним в історії компанії.

В середині 1980-х рр. компанія витрачала на будівництво готелів щорічно понад \$ 1 млрд., до 1989 р. нові готелі відкривалися щотижня, і вони моментально заповнювалися.

У 1992 році компанія Marriott була розділена на Marriott International і Host Marriott Corporation. Перша компанія займається розвитком мережі готелів, скуповуючи повністю або частково інші готельні об'єкти. А друга займається всім, що може принести дохід в галузях, пов'язаних з додатковими послугами для гостей. Наприклад, придбанням авіалінії, будівництвом спортивних і розважальних споруд.

Придбання в 1995 р. Ritz-Carlton Hotel Company LLC принесло корпорації гучну славу – неперевершений сервіс і неповторні інтер'єри Карлтона користувалися успіхом у бізнесменів, політиків і зірок шоу-бізнесу. У 1997 р. Marriott International купив об'єкти Renaissance, а у 2015 році Marriott поглинула готельну мережу Starwood.

Компанія управляє 30 брендами готелів і апартаментів – Luxury (люкс), Premium (з повним сервісом), Select-service and Extended Stay (з обмеженим сервісом і для тривалого проживання).

Виходячи з табл. 2, клас з найбільшою кількістю готелів (4514 готелі) у мережі Marriott виявився «з обмеженим сервісом», а з найменшою кількістю – клас «тривале проживання». Найбільша кількість готелів мережі Marriott у 2019 році припадала на регіон Північна Америка, а найменша – на Карибський регіон та Латинську Америку.

**Таблиця 2 – Розподіл готелів мережі Marriott за регіонами у 2019 році**

| Категорія            | Кількість готелів |        |                         |                                 |                                        | Разом |
|----------------------|-------------------|--------|-------------------------|---------------------------------|----------------------------------------|-------|
|                      | Північна Америка  | Європа | Середній Схід та Африка | Азіатсько-тихоокеанський регіон | Карибський регіон та Латинська Америка |       |
| Люкс                 | 121               | 80     | 33                      | 131                             | 40                                     | 405   |
| Преміум              | 947               | 282    | 105                     | 376                             | 99                                     | 1809  |
| З обмеженим сервісом | 3909              | 209    | 112                     | 191                             | 93                                     | 4514  |
| Тривале проживання   | 129               | 11     | 2                       | 19                              | 17                                     | 178   |
| Всього               | 5106              | 582    | 252                     | 717                             | 249                                    | 6906  |

Розглянемо динаміку кількості готелів мережі Marriott за 2009–2018 рр. (див. табл. 3).

Аналізуючи таблицю 3, зауважимо, що у 2018 році у порівнянні з 2017 роком кількість готелів мережі Marriott збільшилася на 386 одиниць. За період з 2009 по 2018 рр. кількість готелів мережі Marriott збільшилася на 3 486. Найбільший темп росту за досліджений період у порівнянні з базисним роком спостерігався у 2018 році і склав 2,02 разів. Найбільший темп приросту спостерігався у 2016 році у порівнянні з 2015 роком і склав 37,43 %. За період з 2009 по 2018 рр. в середньому щорічно у мережі Marriott кількість готелів складала 4 650. За досліджуваний період кількість готелів в середньому щорічно збільшувався на 387.

**Таблиця 3 – Аналіз динаміки кількості готелів мережі Marriott за 2009–2018 рр.**

| Рік  | Кількість готелів, од | Абсолютний приріст  |                     | Темп росту      |                 | Темп приросту, % |                  |
|------|-----------------------|---------------------|---------------------|-----------------|-----------------|------------------|------------------|
|      |                       | $\Delta_{\text{н}}$ | $\Delta_{\text{б}}$ | $T_{\text{рн}}$ | $T_{\text{рб}}$ | $T_{\text{прн}}$ | $T_{\text{прб}}$ |
| 2009 | 3420                  | ...                 | 0,00                | ...             | 1,00            | ...              | 0,00             |
| 2010 | 3545                  | 125                 | 125                 | 1,04            | 1,04            | 3,65             | 3,65             |
| 2011 | 3718                  | 173                 | 298                 | 1,05            | 1,09            | 4,88             | 8,71             |
| 2012 | 3801                  | 83                  | 381                 | 1,02            | 1,11            | 2,23             | 11,14            |
| 2013 | 3916                  | 115                 | 496                 | 1,03            | 1,15            | 3,03             | 14,50            |
| 2014 | 4175                  | 259                 | 755                 | 1,07            | 1,22            | 6,61             | 22,08            |
| 2015 | 4424                  | 249                 | 1004                | 1,06            | 1,29            | 5,96             | 29,36            |
| 2016 | 6080                  | 1656                | 2660                | 1,37            | 1,78            | 37,43            | 77,78            |
| 2017 | 6520                  | 440                 | 3100                | 1,07            | 1,91            | 7,24             | 90,64            |
| 2018 | 6906                  | 386                 | 3486                | 1,06            | 2,02            | 5,92             | 101,93           |

Таким чином, готельна мережа Marriott входить до п'ятірки найбільших та найпотужніших готельних мереж світу. Портфель брендів готельної мережі Marriott включає 30 готельних брендів. За період з 2009 по 2018 рр. кількість готелів мережі Marriott збільшилася на 3 486, а кількість номерного фонду – на 721 907 номерів. Найбільша кількість готелів у мережі Marriott у 2018 році спостерігалась у США, а найменша – у Карибському регіоні та Латинській Америці.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Шикіна О. Тенденції розвитку Європейського ринку готельних послуг / О. Шикіна, Я. Гончаренко, Р. Козловський // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – 2019. – № 5 (268). – С. 216–233.
2. Шикіна О. В. Міжнародна готельна індустрія макрорегіону Європа / О. В. Шикіна // Інфраструктура ринку. – 2019. – № 34. – С. 27–34.
3. Шикіна О. Моніторинг структури готельних брендів Європи / О. Шикіна // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – 2019. – № 3 (266). – С. 178–201.
4. Шикіна О. В. Динаміка розвитку міжнародної готельної індустрії на прикладі готельних мереж. Актуальні проблеми економіки. 2018. №12 (210). С. 82–91.
5. Marriott [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.marriott.com/> (дата звернення: 13.01.2020).